

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 50.

ANULU XXIV.

Sabiu 24 Iunie (6 Iuliu) 1876.

Telegrafulu este Dumineca si Joi'a, la fie-care dote septemani cu adausulu Foisiorii. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expediti'a foiei, preafara la 2. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajelelalte parti ale Transilvaniei at pentru provincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. era pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tiei streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Liseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitarea de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

cu „Foisior'a“

pre o jumetate de anu (Iuliu-Decembre) alu anului 1876. — Pretulu abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-unguresca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strai-natate, 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ulla, dara nu cate doue poste ulti-me, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.**) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Nr. 1641. Scol.

Catra toti inspectorii districtuali si invetiatorii dela scolele confesionali gr. or. din arhidiece-sa Transilvaniei.

Resultatele imbucuratoare, ce au avutu cursurile supletorice ordinate prin cerculariulu consistorialu din 15 Iuliu 1875. Nr. 1522. conformu regulamentulu adusu de sinodulu arhidiece-sanu din anulu 1875. sub numerulu protocolulu 48, au convinsu pe consistoriulu arhidiece-sanu despre folosulu celu mare, ce lu au aceste cursuri supletorice, si lau intaritu mai multu in credinti'a, ca sustinerea acestora cursuri si pre venitori nu numai ca este practicabila si folositoare, dar facia de numerulu insemnatu alu invetiatoriloru nostri provisorici, cari au lipsa de intregirea cunoscintelor pedagogice, spre a corespunde chiamarei lor, este o necesitate neaparata.

O parte insemnata a invetiatoriloru nostri n'a avutu destula ocaziune a cuno-sce pe deplinu computulu dupa sistemulu celu nou metricu, cu atat'a mai putienu a cuno-sce intocmirea gradineloru de scola, de a caroru punere in lucrare s'au ocupatu si se ocupa multu atatu organele nostre confesionale de scola, catu si cele regesci. Nu se pote nega, ca in anulu trecutu s'au ivitu unele dificultati in privinti'a acoperirii diurnelor invetiatoresci, de unde au urmatu in unele locuri nemul-tiamiri din partea invetiatoriloru; in-sa acest'a nici decumu nu pote fi cauza suficienta a nu continua si pre venitoriu cu tienerea cursuriloru supletorice. Esperinti'a anului trecutu este numai unu indemn a procede cu mai multa rigurositate atatu facia de in-cassarea diurnelor, catu si facia de unii invetiatori, cari fia din ori ce cauza, nu iau parte la aceste cursuri. Espe-rinti'a anului trecutu indreptatiese pre consistoriulu arhidiece-sanu a face si unele modificatiuni cu privire la tienerea cursuriloru supletorice in a-

nulu acest'a, precum se va vedé din cele urmatore:

1. Obiectele, ce au a servi ca materialu de pertractare la cursurile supletorice ale anului acestuia sunt:

a) Computulu dupa sistemulu metricu.

b) Limb'a materna (gramatic'a) in scolele poporale.

c) Instituirea gradinei de scola.

d) Darea de parere asupr'a proiectulu pentru planulu de invetia-mentu in scolele poporale publicatu in Telegrafulu Romanu „Nro. 27—30“ din anulu 1876.

Impartirea timpulu si a materia-lulu se lasa la dispositiunea fiacarui conducatoriu. In orele libere, conformu instructiunei date prin cerculariulu din 15 Iuliu anulu 1875 Nr. 1522. care cu modificarea celoru de modificatu se sustiene in putere, se voru face deprinderi in cantari si gim-nastica.

2. Cursurile supletorice voru dura 10 zile incependu in anulu acest'a din 16. Augustu si finindu-se inclusive cu diu'a de 25 Augustu cal. vechiu.

3. Cercurile cursuriloru supleto-ricu, precum conducatorii cursuriloru remanu cei instituti prin cerculariulu consistorialu din 15. Iuliu 1875. Nr. 1522. cu urmatorele modificari:

Pentru cerculu Sibiuului in loculu Parintelui Dimitrie Cuntianu, care a resignatu, se designeza directorulu scolei nostre capitale din Resinariu D. Ioanu Romanu; si pentru Fagarasiu in loculu Dlu Dimitrie Cioflecu invetiatoriu la scola normala din Brasiovu, carele nici in anulu trecutu n'a potutu lua acest'a sarcina, se desem-neza Dlu Ioanu Petricu, directorulu scolei nostre capitale din Sacele; er' pentru cerculu Deveu in loculu Dlu profesor Ioanu Pareu se desemneza ca conducatoriu Dlu directoru alu scolei din Hatiegu Vasiliu Florianu.

Incatu pentru cerculu Sibiuului se observa spre sciinti'a si orientarea in-vetiatoriloru, ca prelanga conducato-riulu orenduitu va predá profesorulu de agronomia dela institutulu archidiece-sanu pedagogico-teologicu din Sibiu, Dlu Dimitrie Comsi'a prelec-tiuni si demonstratiuni practice pentru intocmirea gradineloru de scola.

4. Fiacare invetiatoriu pana in 10. Iuliu sa se insciintieze la Inspec-torele districtualu de scola — (proto-presbiterulu concerninte), la care din cercurile cursuriloru supletorice voiesce a lua parte?

5. Inspectorele districtualu va com-pune o consemnatiune a tuturoru in-vetiatoriloru din protopresbiteratulu seu, impartindu-i dupa cercurile, la cari s'au dechiaratu respectivii a lua parte, notandu deosebitu si pre acei in-vetietori, cari nu voru a lua parte la aceste cursuri, cu cauza seu fara cauza.

Pe bas'a acestei consemnatiuni sa dispuna in singuraticele comune, a se face colecte benevole de bani pentru acoperirea diurnelor de cate 50. cr. pe di, si incatu sum'a receruta nu se va acoperi din colecte, sa se acopere ce mai lipsesce, cu incuviintiarea comi-tetulu parochiale, din fondurile scolare pe unde esista, seu din averea bisericei.

Conspectele dinpreuna cu sumele de bani specificate sa se trimita de a dreptulu consistoriulu arhidiece-sanu celu multu pana in 20 Iuliu a. c. spre a pote consistoriulu destulu de timpuriu notifica pre fiacare invetia-

toriu la cerculu seu si a distribui diur-nele dupa proportiune drepta.

6. Conducatorii cursuriloru suple-torice voru primi diurne de 1 fl. 20 cr. pe di, cari se voru da din banii pusi la dispuetiunea consistoriulu din partea sinodulu spre scopuri scolare.

Inspectoriloru districtuali ai sco-lorlu nostre, in locurile unde se tienu cursurile supletorice, li-se face de detorintia a ingriji dupa putintia pentru incuarterarea gratuita a invetiatoriloru la crestini nostri din loculu, unde se tienu cursurile supletorice, ca si pe calea acest'a sa se faca inlesnirile po-sibile.

Consistoriulu arhidiece-sanu are firma credintia, ca invetiatorii nostri consci de inalt'a loru chiamare nu voru pregeta a tolosi tote ocaziunile, asiá dar si mijloculu cursuriloru suple-torice, spre a merge inainte cu quali-ficatiunea lor, precum pretinde tem-pulu de astadi; er' incatu se voru ivi casuri de invederata nepasare facia de intentiunile binevoitoare ale consisto-riulu, se voru afla mijloce de a pe-depsi atare negligintia.

Din siedinti'a senatulu scolaru alu consistoriulu arhidiece-sanu tie-nuta la Sibiu in 9 Iunie 1876.

Pentru Escelenti'a Sea Dlu archiepi-scopu si metropolitu:

Nicolau Pope'a m. p.

Archim. si Vicariu archiepi-scopescu.

Resbelulu.

Alea jacta est. Resbelulu s'a inceputu in tota form'a. Sambata au trecutu preste riulu Drin'a in Bos-ni'a corpulu lui Ranco Alimpici, in urm'a coloneloru de voluntari, cari trecusera cu multu mai inainte spre a nelinisci pre turci si a cautá lega-tur'a intre armat'a serbesca apusena si intre insurgentii respanditi prin Bosni'a. Deocamdata ne lipsescu scrii mai detaiate din partea acest'a. In vr'o cate-va cuvinte se dice la finea unei telegrame oficiale, ca bombardéza cetatea din nordulu Bosniei, Bellin'a. In partile de media dis'au inceputu ope-ratiunile duminéca in 20 Iunie. Arma-t'a principale serbesca dela Alexinatu, de sub comand'a supr. a generalulu Cernaieff, a trecut pre la Drasievatiu in Serbi'a turcesca. La Supovatiu au avutu serbiu intalnirea cea dintaiu cu turcii. Batali'a s'a inceputu la 4 ore diminéti'a. Catre 2 ore dupa amédi trupele serbesci ocupasera trei for-turi cari aparau fortareti'a Nissei (Ni-siului) si luara pontonele turcesci de preste riulu Nisava. Dela 2 ore dupa media di s'a inceputu bombardarea fortaretiei. Cursulu acest'a alu eve-nimentelor la sudulu Serbiei lu damu dupa o telegrama a foiei de aici „S. d. T.“ datata din Neoplant'a. Nu avem cauza a ne indoi in adeverulu celoru espuse, pentruca alta telegrama a biroului telegraficu, datata din Bel-gradu, numai in stilisare se deosebesce, voindu se vede a mitiga incatu-va insem-natatea celoru intemperate cu ocaziunea primei debutari din partea serbiloru. Telegram'a dice: Eri a intreprinsu armat'a serbesca o „recunoscere“ dea-lungulu fruntariei sud-ostice. Cu oca-siunea acest'a dupa unele „loviri mai mici“ au cadintu unele pusetiuni de insemnate strategica in manile ser-biloru. Loviri mici cu ocaziunea unei recunoscere, cari sa dea in manile serbi-loru pusetiuni de insemnate strate-

gica, pare a fi contradicere. Turcii ori catu de fatalisti suntu nu voru fi lasatu pusetiunile de insemnate strategica numai asiá usioru din mana, sciindu ca prin acestea si desvelescu punctulu principalu de aparare, fortareti'a Nissa, carea, deca va cade in manile serbiloru, li deschide drumu liberu in Serbi'a turcesca, in Bulgari'a si in Rumeli'a si anvoyaia se voru opri pana la Sofi'a si Adrianopole.

Din alte telegrame mai recente se vede ca duminéca au atacatu serbiu din armat'a lui Cernaieff in doue puncte. Dupa schitiarile geografice ce le aflamu in „S. d. T.“ puterea principale a mersu pre riulu Morava in susu, care la Drasievatiu intra in Serbi'a, fara nici o resistintia pana la Supovatiu. Aci a atacatu pre turci in fron-tulu armatei lor. Deca se constateza cele de mai sus atunci puterea turcesca carea a facutu resistintia serbiloru la Supovatiu este batuta si armat'a turcesca se radima acum numai in fortareti'a Nissei, care se dice ca dela 2 ore (duminéca in 2 Iul. n.) se bombardéza. Telegramele din urma amintescu acum si de alu doilea punctu de Babin'a Glava unde turcii au avutu unu castru intaritu si a fostu aparatu de mai multe bata-liuni turcesci. Cernaieff cu o parte a corpulu seu de armata a atacatu acestu punctu in acelasi tempu candu cealalta atacá Supovatiulu. Dupa o lupta de trei ore castrulu a fostu ocu-patu de serbi, turcii au fugitu si au lasatu mai multe baterii si alte arme si munitiuni si proviantu.

Despartimentulu cu Cernaieff in frunte a trebuitu dara ca indata ce a esitu din Serbi'a seu mainainte sa se intorca jumetate la stanga si la-sandu fortareti'a Nissei la drepta, s'a nisuitu a ajunge drumulu dintre Nissa si Ak Palanka, drumu care lega Nissa cu Viddinulu de o parte si cu Sofi'a etc. Constantinopolea de alta parte. Batali'a lui Cernaieff la Babin'a Glava este dara la spatele fortaretiei. Turcii dela Nissa suntu asiá dara forte amenintati, legatur'a cu Viddi-nulu si Constantinopolea, de unde au sa vina sucursurile, aru fi taiata. Re-tragerea lor s'aru pute face la casu de lipsa numai spre Novi Bazar si Albania seu spre Salonicu in Macedoni'a.

Despre operatiunile generalulu serbescu Z a c h se dice in doue trei cuvinte ca a trecut in Serbi'a tur-cesca. Elu pote ca se nisuescu a ajunge spre Novibazaru. Asiá turci-loru nu le-aru remanea decatu retra-gerea spre Salonicu. Corpulu de sub comand'a lui Lesianin se spune ca a trecut in Bulgari'a si ca bombardéza Adakaleh. Cu totulu in contradi-cere cu scirea acest'a este alta scire de-spre operatiunile acestui corpu. Biroulu din Vien'a publica o telegrama, din carea s'aru vedé ca turcii au ocupatu siantiurile serbesci de Zaiciar, au alungatu pe serbi, lasandu cesti din urma 2000 morti. Versiunea acest'a din urma nu se adeveresco, dara nici cea dintaiu, si asiá se pare ca totulu se reduce la incercarea unei evasiuni serbesci fara de succes.

In acelasi tempu pre candu s'au inceputu operatiunile pre tote liniile serbesci, vinu telegrame, cari suntu de acordu, ca principele Muntenegrulu s'a pusu in fruntea armatei sele si a si trecut la Grahovo in Erzegovin'a pre pamentu turcescu.

Turci'a se pregatesce sa atace pre Serbi'a in punctulu celu mai insem-

natu alu seu in Belgradu cu flotil'a ei despre Dunare. Flotil'a a si capatat ordinu sa plece dela Rusciucu pre Dunare in susu. Este intrebarea, deca puterile, cari garantéza navigatiunea libera pre Dunare voru suferi cá sa se inchida arteria acést'a de comunicatiune, carea aru atinge fórte greu interesele staturiloru, cari n'au nici unu amestecu cu afacerile dintre serbii turci. Romani'a a protestatu dejá in contra inchiderei comunicatiunei prin o eventuale bombardare a Belgradului.

Dlu Tisza si serbil.

(?) I s'au incurcatu itiele dlui Tisza. Dela Vien'a la Pest'a, dela Pest'a la Dobritieniu si apoi cine mai scie? — probulu si consecutul politicu in curendu se póte hotari sa plece chiaru si la Panciov'a. — Pretutindenea a datu de pacoste: nemtii suntu superati, magiariloru li se nazaresce, iera serbii facu o bucatia de sfara la granitiile tieriei. Cu nemtii s'a intielesu dlu Tisza — pâna la tómná; câte-va vorbe din dictionariulu lui Kossuth, si nici cu nobilii cetatieni din Dobritieniu nu i va fi greu a se intielege; dar' cu serbii cum remane?! In comitatele despre média-di ale tieriei erá pe aci sa incete administratiunea normala; este o parte a tieriei, care se sustiene, ca e petrunsa pâna in meduva de o miscare, ce, ivita intr'unu statu vecinu, nu e mai putienu indreptata contr'a statulu nostru, decátu contr'a invecinatei Turcii. „Magiarii de limba serbéscá“, — „a szerb, ajkú magyar polgárok“, dicu foile magiare nu mai suntu dispusi a se aretá „vrednici“ de acésta numire, nu mai voru a se simti cetatieni ai statulu magiaru, ci 'si ridu fára sfiala de o putere, ce se crede a stapani prin câte-va legi puse in dragulu ei placu pe harthia, fára a tiené sém'a de adeveratele stári ale tieriei.

Bine! — Cum au ajunsu lucrurile pâna intr'atát'a? Magiarii, ce singuri pretindu a fi capabili sa póte cárm'a tieriei, astfelu 'si dovedescu eminent'a capacitate. Ce se alege de multu vestitulu tactu politicu, de maturitatéa politica, cu care magiarii atátu de adese-ori se falescu, ce se alege, cându masinari'a guvernamentalá nu e in stare a potoli si chiaru a preintempiná o pornire primejdíosa prin mesuri normale. Erá destulu a aruncá o privire dara asupr'a legaturii relatiuniloru din orientu, pentru a prevedé, ca are sa urmeze, ce astadi ne supera. Pentru ce patrioticulu guvern nu a luat mesurile cuvenite inca din vreme? I lipsea prevederea? — atunci e incapabilu! — I lipsea puterea? — atunci e imbecilu! — Ori póte voiá sa lase pe serbi a se aruncá insi-si in prapastie, pentru a putea in urma sa-si iá nechibzuinti'a loru de pretestu pentru cele mai aspre mesuri esceptionale? atunci guvernulu e neconscentiosu si in celu mai aspru intielesu alu cuventulu lipsitu de patriotismu. Cine ia asupr'a sea raspunderea pentru cheltuielile anormale si póte pentru sângele versatu din vin'a câtoru-va rei administratori? Intr'unu statu, in care marea majoritate, are totu dreptulu a fi nemultiimita, cine garantéza, ca o miscare indreptata contr'a statulu va remané izolata? Honvedii? — Acei, cari au sa aperse o tíera, inainte de tóte trebuiescu sa aiba motive, cá sa voiésca a o aperá.

Noi románii, nu vomu dá inveniatur'a, cá cine-va sa-si paraséscá stégulu la care a juratu; noi nu vomu urmá esempleru detestabile a le altor'a din trecutu. Dara dupa atâtea esemple de trista memoria, cine se va mai mirá deca se voru aflá si locuitori de acei'a, cari sa se molipséscá de esemple. Cine privescu asupr'a orientulu, gaseste unu singuru poporu in deplinu asediatu. Suntemu

noi, romanii. Turburárele, care se petrecu preste Dunare si la granitiile Ungariei, atátu in Romani'a, cátu si in Ardélú, suntu privite cu deplina liniste sufletéscá. Nóue ele nici decum nu ne potu fi spré stricare si nici intr'unu chipu nu ne potu folosi. In Romani'a se schimba unu guvern, cáruia nu i remane vreme a face politica esterna; in Ardélú Metropolitulu 'si vede de turm'a de credinciosi, pretutindenea primitu cu iubire fiasca si pretutindenea ivindu-se cá ocármuitoriu alu paciniceii desvoltári. E cá si cându noi nu amu locui in acésta tíera, chiaru nu in acést'a parte de lume. — Dá! deca tíer'a aru aterná dela noi, ea s'aru infatisiá cá un'a dintre cele mai fericite. Ea aterna inse dela magiari si serbi. Si cine scie, deca croatii, atátu de apropiati de serbi, nu voru fi in curendu dispusi se arete prieteniloru sei magiari pumnulu!

In vremea acést'a dlu Tisza e celu mai muncitu omu: dela Vien'a la Pest'a si dela Pest'a la Dobritieniu!

Ei! Vomu vedé, unde va sa mai plece!

Planulu de operatiune alu armatei serbéscii.

... E cá constatatu, scrie unu corespundinte din Deligradu la „N. W. Tgbtt.“ in 25 Iuniu, ca generalulu Cernaieff macaru ca la denumirea lui de generalu serbéscu nu s'au amintitu oficialmente functiunile sale, urmându in dilele cele mai de aprópe dechiaratiunea de resbelu, va luá comand'a preste armat'a principale, adeca preste acelu corpu de armata, care e concentratu la Alexinatiu. Siefulu seu la statulu maioru e fostulu colonelu rusescu Bekus. Generalulu Zach se va insarciná cu comand'a preste trupele militieloru, avendu statulu seu in Craguevatiu; comand'a preste divisiunea dela Morav'a apusana o are fostulu colonelu rusescu Ismailoff, care pâna acum a fostu atasiatu la statulu maioru cá subsiefu. In genere pe aici gemé loculu de oficeri rusesci, cari imbracati in uniform'a loru, suntu pretotindenea obiectulu ovatiuniloru sgomotóse, vinu si fosti oficeri austriaci pentru a fi atasiati de locu la o positiune mai insemnata. Cumca acesti domni suntu cu deosebire serbi, croatii si granitieri, credu ca nu e de lipsa se ve mai spunu, intre acést'i'a loculu celu mai insemnatu lu a primitu capitanulu Ozerkoviçi, care a fostu impartitu statulu maioru austriacu. Acést'a, denumitu locoteninte super. e designatu de siefu alu statulu maioru la divisiunea Drin'a, va avea inse curendu onórea sa conduca acést'a divisiune, un'a dintre cele mai harnice in armat'a serbéscá, cá comandantu contr'a inamiculu. Preste totu cei mai multi dintre oficerii din tierile straine se voru inrolá la divisiunile ce suntu destinate a trece preste Drin'a si operându spre apusu a servi de pivou insurectiunei din Bosni'a; aici ce e dreptu avemu mare lipsa de oficeri, cáci noi cu tóte opintirile avemu numai cam 700 oficeri indigeni si cualificatiunea militara a acestor'a nu-mi vine a o apretiuá asiá susu dara entusiasmulu de care suntu petrunsi, zelulu infocat, cu care se silesco a recapitulá in ór'a 12 ce au uitatu séu n'au invetiatu de locu, va triumfá in dilele de decidere preste multe greutáti.

Arme, munitiune, proviantu avemu in abundántia; in arsenalele dela Belgradu-Craguevatiu se lucra diu'a nóptea la producerea de patróné, la transformarea pusceloru dupa sistemulu nou, pe lângá armele distribuite dejá intre trupe se afla o reserva de 2 $\frac{1}{2}$ milíone púsci 50,000 patróné cu proiectilele de lipsa. Iarba de pusca de asemené se afla in cuantitate mare. Intre morile de pusca ce esistu in tíer'a, cea dela Stragaru, care s'a in-

fintiatu in anulu 1867 si s'a largitu in modu considerabilu, e mai insemnata, preste 160 puteri dela cele 2 compagnii lucrátore se ocupa acolo si aceste arsenale suntu solidu asigurate.

Si pregatirile fortificatorice la fruntarie suntu terminate. Lini'a Timocu (fruntariile resaritene) e la punctele de trecere puternicu intarita, de asemené la fruntariile sudice, cu deosebire acele puncte de pe podurile Moravei, de cari avemu lipsa la o eventuale retragere in interiorulu tieriei. Castrulu dela Deligradu e bine fortificatu. Parculu de asediu ce e dreptu e cea mai slaba parte a armárei serbéscii, dara si aici precumpanimu cu multu pe turci. Asiá stámu si cu materialulu de construire a podurilor, care e ce-va cam greoiu si nu prea abundantu, la care servescu 6 compagnii de pioneri bine instruiti, tóte comandate de fosti oficeri rusesci si austriaci, pre cându turcii au numai unu corpu de geniu, ce diferesce de infanteria numai prin uniforma fára de a poté fi folositu spre scopulu adevératu, mai au turcii unu parcu de pontone care datéza inca de pre tempulu lui Abdul Medsid ba chiaru dela sultanulu Mahmud. Escelentu e organizatu servitiulu telegraficu de câmpu, câte unu despartimentu din acestu corpu e agregatu celor 6 divisiuni de armata, asiá ca cortelele comandantiloru de divisiune stau in comunicatiune neintrerupta cu cortelele generali. In tóte districtele dela fruntarie suntu spitale, 12 la numeru, cu deosebire in manastiri si scoli, fiindu aceste inchise din 8 Iuniu (st. v.). De asemené s'au stabilitu in decursulu acestei luni numerose mori arteficióse dealungulu fruntariiloru si s'aru radiatu masine de aburu, asiá cátu se potu liferá pe fia-care di 250,000 portiuni de pâne.

Dorere ca valea Moravei spre resaritu, care se varsa in fatia cu Nisiulu, unde suntu concentrati la 40,000 soldati turcesci, e de totu deschisa pâna la Belgradu. Aici nu esista vre-o bariera naturale, in deretulu cárei'a s'aru poté realizá o resistintia reinnoita, cându cele 2—3 linii de apere între Nisi si Alexinatiu voru fi luate; de acea trebuie se vedemu sa aducemu Morava între noi si inimizii nostri, pentru cá sa impresurámu si sa risipimu pre turci cu armat'a principale si poté cu armat'a dela Timok, deca acést'a din urma nu va fi tienuta prea tare intr'o suflare continua de corpulu armatei turcesci concentratu la Vidinu ceea ce e o imposibilitate. Nu se poté tagadui, ca turcii suntu intr'o positiune strategica cu multu mai favorabila.

Castrulu dela Nisiu e acoperitu prin fortificatiunile Vaubanice dela Nissa. Acést'a e situata la pótele sudice ale muntelui intorsu de cátra noi (serbii), Liucu Vri; positiunea acést'a detrage multu din valórea cetátiei fiindu ea predominata de inaltimile situate spre nordu; dara turcii au trasu aceste linii in reionulu loru de apere si aceste forméza aríp'a dréptá a positiunei loru, pre cându, aríp'a stânga e asigurata prin Morav'a si centrulu prin riulu Topolitica Rieka, de vreme ce drumulu Nissa-Belgradu, ce trece preste riulu afundu si latu, e scutitu prin fortificatiuni terestre bune si provediute cu baterii de câmpu.

Acést'a linie, care e greu de invinsu, trebuie luata inainte de tóte si atunci victori'a va fi a nóstra si domni'a osmaniloru in acea tíera nefericita se va terminá. La noi, cum amu disu mai susu, aflí cea mai mare insufletire si cu o impacientia, ce abia se póte infrená, astépta ómenii nostri ordinulu de navalire asupr'a inamiculu seculariu.

Cortelele generali pe amendóue pârtilé stau intr'o departare nu togm'a de 4 mile, anteposturile abia de o

puscatura, amendóue pârtilé privescu cu mânile in sinu cum se sporesce puterea reciproca, de ambe pârtilé se semte, ca acéla va fi domnulu situatiunei, acéla va avé cele mai multe sianse de reusire, care deschide lupt'a mai întâiu, si duce resbelulu in tíera straina, si cu tóte aceste guvernulu nostru e silitu prin consideratiuni politice inalte a stá passivu. Planulu de operatiune e de totu simplu si avendu in vedere insurectiunea in Croati'a turcéscá, Bosni'a, Erzegovin'a si Bulgari'a ni asigura victori'a din capulu locului. Planulu suna: Contr'a armatei principale dela Nisiu merge armat'a serbéscá comandata de Cernaieff, pre cându armat'a serbéscá dela Timok va tiené in siacu pe corpulu armatei turcesci concentratu la Viddinu; in valea Moravei spre resaritu va urmá decisiunea numai deca nu ni va succede a alungá pre turci dela Nisiu. Liniele Timok si Drin'a se observu deocamdata prin câte o brigada detasiata. Pre cátu se va poté de curendu divisiunea Drin'a (de o fortia de 18,000 soldati) va trece probabilu preste riu la Sreberic'a, pentru a navalí in Bosni'a, a ajunge la Seraievo si a dá mân'a cu muntenegrenii in lini'a Mostar-Foc'a. Chiaru si pentru casulu, cându între asemené impregiurári nu vomu poté contá curendu pe divisiunea acést'a in decursulu resbelului, totusi aríp'a nóstra stânga va fi acoperita de vr'o 6—8000 muntenegreni, séu acést'i'a voru încercá o divisiune spre Novi-Bazar in favorulu nostru, care va sili pe turci la detasiári considerabile spre acést'a parte, prin urmare la slabirea centrulu loru.

E de interesu a indigetá aici, ca divisiunea Drin'a, destinata cu deosebire a intari insurectiunea din Bosni'a, are unu cadru de 100 oficeri, 250 suboficeri, cei din urma luati toti din armat'a stabila, mai departe 30,000 púsci cu acu, si are chiamarea a organizá pe bosniaci, a luá comand'a preste despartimentele mai mici séu mai mari, cari pâna acum nu au fostu dirijate cum se cade, si ce e mai de capetenie, a-i armá bine.

Din incidentulu ca de curendu s'au publicatu dóue biografii despre lordulu Palmerston, „Gazetta de Coloni'a“ publica o depesia fórte interesanta a renumitulu barbatu de statulu Angliei, cea din urma ce a scris'o densulu cu dat'a 13 Septembrie 1865 cátra lordulu Russel. Acestu scriptu are o insemnata actualitate, incátu arata cu prevederea unu barbatu de statulu pericólii, cu cari Rusi'a amerintia pre Germani'a. Din acestu temeiu lordulu Palmerston a doritu o Germania tare. Acést'a depesia suna:

„Iubitulu meu Russel! Erá neonestu si nedreptu a despoiá pre Danemarc'a de Schleswig si Holstein. E alta intrebare, ca cum se va poté dispune mai bine pentru interesele Europei de aceste dóue ducate, deca se voru smulge din Danemarc'a. Parerea mea e, ca in privinti'a acést'a e mai bine a sporí cu ele puterea Prussiei, decátu sa formeze unu nou statulu micu ce inmultiesce numerulu corporatiuniloru mici politice, cari apasa pre Germani'a si i dau o tortia mai mica decátu aru trebui sa aiba in cumpen'a cea mare, in care se cumpenescu puterile lumii. Prusi'a cum este ea acum (1865) e prea slaba pentru a fi onesta séu independenta in actiunile sele si aruncandu privirea in viitoriu e de doritu, cá Germani'a sa fia preste totu puternica pentru a poté tiené in fréu pre cele dóue puteri ambitióse si pofitóre de cuceriri, pre Franci'a si pre Rusi'a, cari o apasa din resaritu si apusu. De Franci'a scimú, cátu e de neobosita si révnitóre pe cuceriri si cátu e de aplecata a navalí preste Belgiu si preste Rhinu si preste totu ce poté portá fára de a se in-

cordă prea tare. Încătu pentru Ruși'a ea va deveni la timpul seu o putere aprôpe asiă de mare, cum a fostu vechiulu imperiu romanu. Ea se va puté face dómna preste Asi'a intréga, esimandu indiele britice; déca se va résoudre a o luá si déca ea prin dispositiuni întiepte va face venitele sele de acordu cu mass'a tieriloru sele si déca va scurtá prin drumuri de feru departárele, ea va dispune de unu numeru colosalu de soldati, medilócele ei banali voru fi gigantice si puterea ei de a tramite osti in pârti departate de totu formidabila. Germani'a trebuie sa fia tare pentru cá sa póta reziste la atacurile rusesci si o Prussia tare e neapérata pentru puterea Germaniei. Deci de-si eu condamnu din inima tóta procederea Austriei si a Prussiei in aceste ducate, totusi marturisescu, ca mi-aru mai placé cá ele sa se incorporeze mai bine la Prussi'a decâtu la unu altu planetoidu nou din sistemulu europénu.

Proclamatia marelui viziru câtra locuitorii Turciei europene.

Musulmani si crestini! Sciti toti ca in acésta lume acei'a cari voiescu sa traiésca in libertate trebuie înainte de tóte se contribue la mantinerea securantiei si la apararea intereselor patriei.

In adeveru, in tempulu cându securantia patriei nu e garantata, bun'a stare generale nu póte fi realizata, si acolo unde bun'a stare generale nu esiste, securantia si buna stare pentru individu nu potu se fia. Acea stare de lucruri care se numesce securantia generale se dobandesce in totu-déun'a prin unirea sincera a tuturoru locuitoriloru si acésta unire presupune lips'a a ori-ce urasi a ori-ce pasiune violinte între indiviidii nascuti, crescuti si traindu in aceasi patria; esistintia unor simtinte reciproce de ecitate si de filantropia; abtinererea dela ori-ce actu de oprimare si de resbunare personala; grabirea fia-cáru'a de a ajutá si aperi viétii'a, reputatii'a si averea concetatiunulu seu cá si pre ale sele proprie.

Prosperitatea natiuniloru celoru mai civilizate si mai bine guvernate din acésta lume decurge din respectulu ce au câtra autoritate. Astfelu voi, musulmani si bulgari, cari a-ti lucratu pâna acum in comunu pentru binele patriei, de care depinde binele vostru particularu, si cari v'ati ocupatu in armonia cu agricultur'a, cu comerciulu si cu alte lucrári, reusierati a traí impreuna, asiá încátu erati unu obiectu de invidia pentru tóte natiunile. Din nenorocire, o mâna de perturbatori, cari cauta satisfacerea pasiuniloru loru particulare in nenorocirea patriei vóstre, a aruncatu printre voi sementii'a reului, pentrucá se faca inamici între densii pre musulmani si pre crestini, se transforme tíer'a vóstra in desiértu, sa ve faca reu si se causeze ruin'a vóstra a tuturoru. A-ti vediatu dejá si sciti ce rele v'au causatu tuturoru.

Este adeveratu ca câti-va neintiepti, incapabili de a deosebí binele de reu, au fostu indusi séu chiaru tariti cu forti'a in acésta miscare de revolta si astfelu au cursu riuri de sânge si cele mai mari nenorociri au cadiatu pe capulu vostru. Cu tóte acestea, multiamita lui Ddiu si unirei vóstre pentru a asigurá sigurantia, salutea si linistea patriei vóstre, nenorocirea a potutu se fia inabusita si relele, ce proveniau dela perturbatori, au încetatu.

Este datorii'a vóstra de a aruncá cu totulu in uitare tóte evenimentele cari au avutu locu in aceste ultime tempuri, de a face sa taca pasiunile si spiritulu de resbunare, pentrucá conlocuirea musulmaniloru si a bulgariloru sa recapete tóta securantia, asiá cum esiste de seculi, pentrucá ideile si dorintiele ce ilustrulu nostru suveranu a facutu cunoscutu la toti,

la suirea sea pre tronulu imperiale, tientescu la desvoltarea libertátiei, securitátiei si prosperitátiei supusiloru de ori-ce clasa si de ori-ce rasa si la fericirea si linistea tieriei. Elu a ordonat in particularu sa se numésca tramisi insarcinati de a ve comunicá dorintii'a sea imperiale si de a ve îndemná sa ve ocupati cu agricultur'a, cu comerciulu si a lucrá pentru bun'a stare a localitatiloru vóstre.

Nimenea nu póte tagadú ca aceste consilii suntu in acordu cu ordinele divine ale prea inaltulu creatoru si stapánu alu nostru tuturoru. Trebuie dar' sa le ascultati cu urechile animei vóstre, sa apreciati cum se cuvine iubirea sultanulu pentru voi si sfaturile ce ve dá, considerandu ca voi toti, musulmani si crestini, cari sunteti copiii unei acelei'a-si patrie si supusii credinciosii ai unui singuru sultanu, trebuie sa lucrati in comunu pentru interesulu tieriei vóstre si sa nu dati crediamentu machinatiuniloru intrigantiloru, ci sa ve cautati fára curmare de munc'a vóstra, rugandu-ve pentru sultanulu.

Speru ca ve-ti primí aceste recomandatiuni in tóta sinceritatea si ca ve ve-ti silí de a aretá legalitatea si patriotismulu vostru.

Topliti'a-romána 14 Iunie 1876.

Mare bucuria avú comun'a nóstra in iér'n'a trecuta, cându esamenulu semestrale cu tenerimea nóstra scolara se tienú sub presidiulu dlui as. cons. Zacharia Boiu — aflatoriu pre atunci aici in afaceri bisericesci — si in presentii'a on. nostri preoti si a unui publicu numerosu, si cându comitetulu parochiale si parintii copiiloru se impartasira de atâtea sfaturi calduróse si folositoare pentru scóla si educatiune.

Bucuri'a acést'a se repeti astadi, cându la esamenulu semestralu alu doilea avurámu de nou placut'a ocaziune a ne convinge despre silintiele si succesele zelosului nostru invetiatoriu Nicolau Reulu.

Erau momente din cele mai placute nu numai pentru parinti, ci si pentru întregu publiculu ascultatoriu de tóte natiunitátile a ascultá la respunsurile cele esacte, ce le dedeau scolarii si scolaritiele din geografia, istoria, fisica si alte obiecte, cari noi cei beত্রáni nu fuseramu norocosi a le invetiá in teneretiele nóstre. Bucuri'a si mangaierea acést'a a tuturoru ajunse inse culmea cându scolarulu Michaiu Voda intoná o cântare melodiósa la carea 'lu acompaña in frumósa armonia intréga tenerime scolara, si cându zelosulu nostru parochu II Georgiu Popescu prin cuvinte parintesci se adresá câtra tenerime, invetiatoriu si parinti, invetiandu-i, sfatuindu-i si imbarbatandu-i pe calea progresului. In adeveru este o mare mangaiere pentru noi, cari pe totu Muresiulu de susu nu avemu nici o scóla normala, ca ne potemu bucurá de o scóla si de unu invetiatoriu, care au datu dejá confingente pentru clas'a a dóu'a si chiaru a trei'a din scólele normali dela Monoru, Bistri'ti'a si Naseudu.

De aceea subscrisulu implinesce o datorintia prea placuta urándu scólei si zelosului nostru invetiatoriu din Topliti'a cea mai buna inaintare si prosperare.

Gav. Stoianu,
jude.

De pe ap'a Orastiei 12 Iunie 1876.

Onorata Redactiune! Viediundu ca mai din tóte pârtile — din tóte unghiurile tieriei se comunica pe calea publicitátii diverse evenimente, ce se petrecu in cercurile societátiei nóstre pe tóta diu'a, numai in pârtile nóstre tacemu cu totii tacerea pescelui, pare

ca la noi nu se mai intempla nimic'a pare ca suntemu morti, — amu crediatu ca va fi de lipsa a aretá in publicu si de cele ce se intempla in pârtile nóstre. Dara eu cá corespundinte nou cá sa nu retacescu calea me marginescu de asta-data a aretá pe scurtu cum stau pe la noi scólele nóstre confesionale, trecándu preste ele cu o privire fugitiva. Asta-data nu potu dice alt'a de catu ca in unele locuri suntu edificii scolare destulu de bune si corespundietóre, invetiatori buni, dara ce folosu ca pruncii preste iérna absentéza dela scóla din caus'a frigului si indepartáarii, din lips'a vestimintelor; iéra vér'a nu suntu atátii'a prunci câte lipse au ómenii de ei pentru pascerea vitelor. Invetiatorii patimescu ca nu-si potu scóte salarile, autoritátile politice numai cá de claca — si implinescu datorii'a fatia cu scóla si invetiatoriu. De alta parte pe la noi se cérca tóte midilócele pentru contopirea scóleloru confesionale in comunale — de care avemu infintiate multe in invecinatulu comitatu alu Hunedórei. Acesti pasi i-a întreprinsu si-i întreprinde cu tóta ocaziunea autoritatea politica, noi in sa pâna acum'a ne-amu aপরatu drepturile scólei nóstre confesionale, si le vomu aperi cu tóte armele morale între marginile legi. — Ca cându socoteamu ca amu invinsu si avemu pace cu strainii, se aflá între noi câte unu jude carele rupe legaturile cele tari cu multa sudóre si sacrificii edificate in murii scólei nóstre confesionale. Spre dovada, iéta aicea unu esemplu: In comun'a Orastii'a de susu, prin energi'a si zelulu celu invapaiatu alu demnulu preotu Davidu Avramescu s'a infintiatu cu ajutoriulu comuneloru anecate Orastii'a de josu, Buciumu, Ludesci si Costesti o scóla centrala confessionala, lánge biserica si provediuta încátu-va cu re-cuisitele necesari, pe lánge ficulu otarátu de 300 fl. v. a. pe anu, au avutu scóla acést'a si invetiatori buni in totu anulu, de aceea contrarii nostri pe lánge tóte încercárele facute pe lánge tóte opintirile de a o preface in comunala n'au potutu isbuti — fiindu-ca scóla acést'a erá asiá dicându, multu putienu, corespundietóre legi. Scóla acést'a a sustienut'o comunele respective cam 11 ani in pace; acum'a in sa ivindu-se fiulu preotulu Ioanu Popoviciu din Ludesti, se socoti dimpreuna cu tatalu seu sa-si retraga dóue comune dela scóla centrala si anume comunele parochiale Ludesci si Costesti sa céda comuni din salariu si sa-si puna pe fiulu seu de invetiatoriu. Asiá in 9 Decem. anu trecutulu in contielegere cu notariulu comunalu (magiaru) incheie contractu cu acestea 2 comune cu salariu de 104 fl. v. a., cu carea suma concurgea ele la scóla centrala pe anu, — scadiu salariulu la 60 fl. v. a. si tempulu de scóla lu defipsá numai pâna la 23 Aprile a. c. si cu acésta se duse comunele si deschisa scóla in cas'a sea propria si fiulu seu deveni invetiatoriu, fára scirea, invoirea, ori concessiunea autoritátiei scolare. Ce a facutu dara acestu preotu? a stricatu si nimicitu fundamentulu si puterea scólei centrale, carea cu mare sudóre si sacrificii s'a fostu infintiatu. Ce va urmá acum? se voru retrage si celelalte comune asemenea, si apoi singure nefiindu in stare a-si sustiené scóla si invetiatoriu corespundietoriu legi, scóla confessionala va deveni preste scurtu tempu scóla comunala. Ce vomu dice apoi alt'a decâtu vai celui'a ce face smintéla, dara mai vai acelui'a prin carele a venitu smintéla. Suntemu mai multu cá siguri ca pré ven. consist. archidieceasanu va face pasi necesari spre sustinerea scólei centrale prin legarea laolalta a acestoru 5 comune care suntu fórté aprópe unele de altele, pre preotulu respectivu 'lu va trage la respundere pen-

tru asta fapta ilegala.*) Facendu pre scurtu istoriculu acestei scóle din vecinatatea nóstra nu voiú trece cá sa nu amintescu pre scurtu si esamenulu celu frumosu din 6 Iunie a. c. ce 'lu dete invetiatoriulu Georgiu Forasiu cu tinerimea. La acestu esamenu participa par. protopresbiteru concerninte (alu Orastiei) preotii din comunele vecine, între cari eramu si eu cá óspe presentu, apoi o multime de poporu câtu abiá potura incape in biserica, spre mai mare a mea bucuria fu sa privescu o multime de femei din comuna, cari asistara pâna la finea esamenului. Progresulu tenerimei din obiectele propuse a fostu preste acceptare, respunsurile micutiloru elevi erá precise si respicate. De aicea amu cunoscutu desteritatea invetiatorulu, ca a propusu dupa metodulu nou, cetirea si scrierea, intru tóte cantárele s. biserici (liturgiei) a fostu bine intogmite si elevii câtu se póte de bine deprinsi.

Varietáti.

(†) FZM. bar. de Ramming, unulu dintre cei mai buni generali ai Austro-Ungariei, a repausatu in dilele aceste la Carlsbad.

* * * Comunicatiunea telegrafica directu între Serbi'a si Monarchi'a nóstra este sistata. Telegrama din Belgradu se voru primí de aci înainte numai pre calea biroulu telegraficu.

* * * Petrecerea Reuniunei sodaliloru romani, se va tiené Dumineca in 9 Iuliu (27 Iunie) a. c. in gradin'a od. „Gerlitiana“; cu urmatoriulu: Programu.

1. Petrecerea se va deschide la 1 óra pm. cu unu prándiu comunu, la care music'a militara va esecutá câte-va piese de mésa, iér' sodalii voru debutá in cantári.

2. La 3 1/3 óre se va incepe dantiulu, dupa ordinea statorita de dantiu, si va durá pâna la 11 óre sér'a, sub decursulu cárei'a gradin'a va fi iluminata.

Biletulu de intrare va costá pentru unu cavaleru jucatoriu 60 cr., pentru alte persóne 30 cr. v. a. (neceschidindu contribuirile benevole mai mari, care se primescu cu multiamita si cadu, cá venitu curatu la fondulu reuniunei).

Biletele se potu capetá in diu'a petrecerei dela 9—12 óre am. in localulu Reuniunei (strad'a macelariloru Nr. 25) si sub decursulu petrecerei in gradin'a la casa.

Comitetulu.

NB. La casu de tempu nefavoritiu petrecerea se amena pe dum. urmat. cu sustinerea in valóre a biletelor esempte.

* * * (Multiamita publica.) Subscrisulu, primindu prin onorabilulu parinte Avramu Stanc'a, parochu gr. or. in Petrosieni sum'a de 3 fl. v. a. colectata acolo prin susu numitululu parochu pe sém'a crestiniloru nostri din Dobárc'a — nenorociti prin focu, — prin acést'a vinu a esprime cea mai cordiala multiamita crestiniloru nostri din Petrosieni in numele nenorocitoru loru confrati din Dobárc'a, cu deosebire onorabilulu parinte colectante Avramu Stanc'a.

Sum'a primita se va tramite la loculul destinatiunei sele spre a se distribuí între cei dearsi.

Sabiiu 18 Iunie 1876.

Dimitriu Cuntianu,
parochu gr. or.

* * * (Difteritis.) In comun'a Száraz-Ajta graséza, cum cetimu in „Kelet“, morbulu difteriticu, care a rapitu pâna acum 40 copii. Lánge acést'a calamitate mai vine si inundarea. Riulu ce curge prin mijloculu satulu prin continuele ploii a esitu din alvi'a sea, a alungatu pre locuitori din casele lor, a ruptu podu-

*) S'a si facutu.

rile si a facutu mari daune gradinelor si a câmpurilor.

**** (Avisu.)** Toti acei stipendiati si fundatiunei lui G o j d u , cari inca n'au finitu cursulu, pentru care li s'a conferitu stipendiu ori ajutoriu de studia, si dorescu si mai departe a remanê in beneficiulu avutu, suntu prin acêst'a provocati, cã pâna in 15 Aug. 1876 sa arete rezultatulu studioloru din anulu mai de curendu espiratu, cu atãta mai vertosu, cãci nefacendu acêst'a, precum si nefindu rezultatulu studioloru indestulitoriu, conferirea beneficiulu mai departe li se va sistã. — Din siedinti'a comitetului, tienuta in 20 Iuniu 1876 in Budapest'a.

**** O fapta infioratãre s'a intemplatu Dumineca in Rasinari, se vede intre 11 si 12 ore diu'a.** O femeie, a cãrei barbatu este desu in Romani'a la economi'a sea de vite, dupa ce a pranditu s'a culcatu in casa sa dõrma. Totu asiã fi'a sea in camara. Põte ca inca nu adormise bine femeia si o copila din vecini s'a dusu la dens'a sa o chieime sa mërga la mamã sea pentru cã sa-i impartasiasca ce-va. Femeia inãsa a disu ca mai tardiu ceva se va duce, numai sa mai dõrma putienu. Usi'a dupa copila a remasu descuiata. Mai tardiu mergãndu muierea ins'asi a gasitu usi'a incuiata si ferestrele astupate. Sër'a cãndu a venitu vac'a din ciurda a deschisu usi'a vecinii. Totu ei au vediu'to dimineti'a a dõu'a di in curte ne mulsa si usi'a si ferestrele cã in diu'a trecuta. Presupunerea sa nu se fia intemplatu vre-o nenorocire a facutu pre vecini sa intre in casa si au aflatu pre muiere scaldata in sânge si cu capulu sdrobotu cu muchi'a securei. Fêt'a asemenea in camera junghiatu cu unu cutitu.

**** (Despre noulu ambasaduru turcescu la Vien'a)** „Bohemi'a“ publica urmatõrele notitie biografice: Alessandru Vogorides nu se trage dintr'o familia grecesca (cum spunu unele foi) ci dintr'un'a romanesca, si adeca dintr'o familia boeresca din Moldov'a; numai religiunea lor e grecesca. Neamulu Vogoridesiloru cã unlu ce erã supusu totõdeun'a in cele mai inalte functiuni de statu, cari suntu accesibile crestinioloru in Turci'a. Parintele ambasadurulu actualu, Stefanaki Vogorides, a fostu principe in Samu si fratele mai betrãnu alu lui Aleco, Nicolau Vogorides, caimacamu alu Moldovei impusu de Turci'a in anii 1857 pâna 1859. In anulu 1859 cãndu moldovenii aveau sa aléga iéra independentu pe principele lor, Turci'a a desvoltatu mari silintie pentru a pune pe scaunulu de principe pre Nicolau Vogorides (care dealtmintrea a reposatu curendu dupa aceea); din acêst'a alegere a esitu, cum se scie, nu Vogorides, ci Cuz'a cã principe. De atunci încõce Vogoridesii nu mai traiescu in Romani'a ci s'au asiediatu de totu in Turci'a. Alessandru Vogorides, fratele cu 9 ani mai teneru alu caimacamulu de odinõra din Moldov'a, (nascutu in Iassi in 1850) a intratu pâna si in servitiulu statului turcescu, unde a inaintatu pâna la unlu dintre cele mai inalte oficie in ministeriulu de interne. Ba a fostu odata si atasiatu in servitiulu diplomatecu. Dealtmintrea Vogorides nu e unculu diplomatu crestinu in Turci'a; Aristarchu Bey si Musurus pasi'a inca suntu crestini. Cu acestu din urma, care e acum ambasaduru in Londr'a, Ales. Vogorides e incuscritu; prelãnga acêst'a mai e inruditu de aprõpe cu principii de Bibescu si principii Basaraba — Brancovanu.

**** Tesaurule lui Abdul Aziz.** — Iéta ceea ce s'a gasitu la Abdul-Aziz: Mai intãiu bijuterii pentru o suma socotita la 80 milioane; apoi titluri reprezentãndu o valõre

nominala de 11 milioane, cari, cu cursulu dilei, numai valoréza mai multu de unu milionu; si in fine 103 milioane in auru. „V. C.“

**** Flot'a lui Abdul-Aziz.** — Sultanulu, mãndru de flot'a sea, ordonãse unu'i din capitani'i sei de vasu de a-si conduce vasulu in apele anglese spre a aretã pavilionulu otomanu. Totulu merse bine ia Mediteran'a; vasulu merse pe lãnga tiermuri. Inse odata esitu din Gibraltar, lucrulu se schimbã. Pilotulu dise capitãnulu ce-i comunicase incurcatur'a sea:

— Urméza vasulu ce ai inainte: elu merge in Angli'a. Vasulu d-tale merge mai bine; poti dara a nu-lu perde din vedere.

Comandantulu facu cum i se disese; elu se tienu dupa vasu, si totulu merse bine pâna veni nõptea care fu désa. Nu se mai vediu nimicu pâna la rarisritulu sõrelui. Atunci se diari la orizontu fumulu unui vasu pe care 'lu urmã, apropiendu-se de elu destulu spre a se putea tiené nõptea la lumin'a focuriloru sele. Trecu o di, apoi dõue, apoi patru, apoi optu, si nu se vedé uscatulu.

— Nu credeamu Angli'a atãtu de departe, 'si dicea capitãnulu.

In fine in a diecea di intra in unu portu imensu, si autoritatea loccla veni pe vasu.

— Ce cautati aci? fu intrebatu capitãnulu fregatei turcesci in anglesesce.

— Vinu sa presintu omagielesultanulu reginei d-võstre.

— Care regina.

— Regin'a Victori'a; nu suntu in Angli'a?

— In Angli'a! Sunteti la N. w. York.

Erã adevératu. A dõu'a di dupa prim'a nõpte fregat'a turcesca, care 'si perduse caleudiulu urmase unu altu vaporu. „V. C.“

**** Societatea geografica romãna.** Marti, 15 ale curente, dice „Monit. ofic.“ alu Romani'e, I. S. Domnitoriulu a bine-voitu a primí pre vice-presiedintele societãtiei geografice romãne, principele Alessandru Cantacuzino, si pe secretariulu generalu d. G. Lahovari, cari au avutu onõre a immanuã M. Sele Domnitoriulu diplom'a de protectoru si presiedinte alu ace-tei societãti, precum si cele cinci prime numere ale buletinulu societãtiei geografice pe Ianuariu pâna la Maiu.

Totu cu acêst'a ocaziune au supusu I. S. Domnitoriulu unu raportu despre lucrãrile societãtiei dela Februariu trecut dat'a adunãreie generale, si pâna in presintu, diu care resulta ca consiliulu societãtiei a tienutu in acestu intervalu siése siedintie si ca principalele lucrãri au fostu urmatõrele:

S'a pronunciatu asupr'a raportulu comisiunei numite spre a esaminã geografi'a dlui colonelu Slaniceanu, chart'a Romani'e a dlui Masaloup si o traducere a dlui maioru Crãnicu.

S'a ocupatu cu cestiunea radicãrei unei colõne meteorologice in Bucuresci in fati'a universitãtiei.

A cercetatu cererea ce i-a indreptatu comisiunea de geografia comerciala din Parisu pentru a se formã si in Romani'a o asemenea sectiune, care sa fia in relatune cu comisiunea din Franci'a. — Sectiunea centrala din Parisu, care se preocupã acum de strapungerea istmului de Panam'a si de crearea unui canalu interoceanicu, se compune de d. Ferdinandu de Lesseps, cã presiedinte, d. la Roncière le Nourry, senatoru, vice admiralu etc., dlu Meurand, directorele ministeriulu afaceriloru straine, vice-presiedinti si d. Leon Douillet, secretariu.

Societatea a mai primitu o scri-sõre dela d. baronu de Watville im-

preuna cu unu regulamentu elaboratu de comisiunea congresulu geograficu dela Parisu, la care Romani'a a fostu reprezentata, pentru instituirea in fia care tiéra a unui biuru centralu internationalu.

Consiliulu a admisu in aceste siedintie 56 membri noi, cari, adaugati la cei inscriși dejã, urca numèrulu lor la 199 membrii activi, si a indreptatu circulare cãtra tõte persõnele notabile si de distinctiune din judetie, rugãndu-le a dá concursulu loru societãtiei nõstre.

Societatea geografica a primitu scrisori si s'a pusu in schimb de comunicatiuni cu mai multe societãti geografice straine, precum cele din Bordeaux, Vien'a, Goth'a Matrid, Rom'a Lisabon'a, cari totu de odata au transmisu si buletinele ce publica.

Birõnulu societãtiei nõstre a transmisu o circulara tuturor membriloru, anuciãndu-le ca instalãndu-se acum societatea definitivu cu archive, bibliotecã, colectiuni, etc. va primí cu recunoscintia ori-ce daruri s'aru oferí

pentru inavutirea societãtiei cu opere scientifiche.

Acêst'a a fostu activitatea consiliulu delegatu spre a urni lucrãrile societãtiei geografice pâna la viitõrea adunare generala, care se va tiené in Octombro, cãndu consiliulu va supune, afara de conferintie, si mai multe memorii cari i s'au indreptatu, si diferite cestiuni in desbaterea adunãrei.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Iuniu (5 Iuliu) 1876.

Metalicele 5%	64 65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 —
Imprumutulu de statu din 1860	108 50
Actiuni de banca	845 —
Actiuni de creditu	145 —
London	130 15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71 25
„ „ „ Temisiorene	71 —
„ „ „ Ardelenesci	71 —
„ „ „ Croato-slavone	71 —
Argintu	102 20
Galbinu	6 06
Napoleonu d'auru (poli)	10 29
Valut'a nõua imperiale germãna	63 50

Nr. 2451.

Primari'a Urbei Brail'a.

Publicatiune.

In bas'a art. 89 lit. m) din legea comunala si a diuariulu incheiatu de consilia in diu'a de 26 ale curente, subscrisulu publica spre general'a cunoscintia, ca la 26 Iuniu st. v. (sèu 8 Iuliu st. n. a. c.) amu ficstatu diu'a de licitatiune:

Pentru darea in intreprindere a constructiunei pavageloru acesteï Urbe, in conformitate a proiectulu elaboratu de dlu siefu ingineriu comunalu.

Acêst'a constructiune va fi:

1) De 37 kilometri, cari se compune, din 297,700 metri patrati pavagiu ordinaru, 50800 metri patrati trotuare, si o piatia cu lespede de piétra tare, 8400 metri patrati brãuri de pétra tare pentru rõtele trasuriloru 117,000 metri patrati sose'a cu macadamu, 72,500 metri patrati savura pentru drumuri de picióre 168,000 metri patrati trotuare cu macadamu 31,600 metri patrati trotuare cu cimentu si 18,000 metri lungime bordure de piétra tare.

2) Unu canalu in lungime de 2194 metri cu betonu.

3) Cinci poduri de zidarie si piétra tare ordinera preste siantiulu inconjuratoriulu alu Urbei, avendu fia-care o lungime de 12 metri si o latime de 8 metri.

4) Curãtirea canalulu inconjuratoriulu alu Urbei.

Tõte aceste constructiuni in valõre dupa devisu de lei 4,220,924.8/00.

Tempulu de esecutarea lucrãriloru cum si modulu de plat'a lor, s'au proiectatu in dõue moduri unulu este, ca lucrarea se va esecutã in terminu de patru ani, achitãndu-se antreprindietorulu asupr'a cãrui'a se voru adju-decã aceste lucrãri, in modulu urmatoriu:

In anulu 1876 cu lei 500,000.
„ „ 1877 „ „ 300,000.
„ „ 1878 „ „ 300,000.
„ „ 1879 „ „ 300,000; iéra restulu prin anuitãti cu dobãnda de 8 la suta si amortismentu care impreuna voru constitui celu putienu sum'a de lei 300,000 anualu, calculãndu-se numèrulu aniloru dupa pretiulu care va resultã la licitatiune.

Alu doilea modu este: lucrarea se va esecutã in terminu de optu ani si plat'a se va face in modulu urmatoriu:

In anulu 1876 cu lei 1,000,000.
„ „ 1877 „ „ 300,000.
„ „ 1878 „ „ 300,000.
„ „ 1879 „ „ 300,000.
„ „ 1880 „ „ 300,000.
„ „ 1881 „ „ 300,000.
„ „ 1882 „ „ 300,000.
„ „ 1883 „ „ 300,000; iéra restulu prin anuitãti cu dobãnda de 8 la suta si amortismentu care impreuna voru constitui celu putienu sum'a de lei 300,000 anualu, calculãndu-se numèrulu aniloru dupa pretiulu care va resultã la licitatiune.

Ambele combinatiuni suntu lasate la facultatea Consiliulu a admite pe acel'a care va presentã mai multe avantagiuri pentru comuna in diu'a licitatiunei.

Banii se voru respunde la fia-care trei luni dupa situatiunea lucrãriloru si materialeloru si totu-dèun'a in proportie cu sum'a ce este datõre comun'a a dá pe fia-care anu.

Este bine intielesu ca lucrarea se va impartí in companii dupa numèrulu aniloru de esecutare, avendu fia-care campanie o parte egala de lucrare.

Garanti'a provisoria indispensabila, pentru a putea concurã, va fi de 5% din pretiulu lucrãriloru, dupa devisu iér' cea definitivã va fi de 10% in proportiune cu pretiulu adjudecatu.

Garanti'a va fi in bani sèu efecte publice.

Spre a putea concurã este indispensabilu cã persõn'a sa presinte unu certificat de capacitate eliberatu de unu Ingeriuru sèu architectu sub directiunea cãrui'a aru fi lucratu.

Concurentii voru face ofertele inscrise si sigilate pe harthia timbrata si voru subscire obligatiunea de a esecutã lucrãrile cu scadiementulu de d-loru consimtitu.

Planurile, devisurile si caetile de insarcinãri, se potu vedea in tõte dilele de lucru la birõnulu tehnicu alu primariiei.

Brail'a, 31 Maiu 1876.

Primariu: C. Berlescu.

Secretariu: N. Giurescu.